

Průvodce k získání podpory na realizaci preventivních opatření k zamezení škod způsobených velkými šelmami z Operačního programu Životní prostředí

(2021 – 2027)

Pro zajištění údržby krajiny i pro péči o cenné biotopy je pastva hospodářských zvířat zásadním způsobem hospodaření. V posledním desetiletí dochází k přirozenému návratu velkých šelem, zejména vlka obecného, do naší krajiny. Jako vrcholový predátor, který zde 150 let chyběl, může významně pomoci s regulací přemnožených stavů spárkaté zvěře, která způsobuje na řadě míst škody na lese i zemědělských plodinách. Přestože přirozenou potravou vlka je právě jelení, černá či srnčí zvěř, z důvodu nedostatečné ochrany hospodářských zvířat na pastvinách dochází i k útokům vlka na ovce, kozy, skot (telata). Vlk je potravní oportunist a jako takový vždy loví snáze dostupnou potravu. Ke snížení konfliktu mezi návratem vlka a tradičním způsobem hospodaření v krajině – pastvou hospodářských zvířat, připravila státní ochrana přírody Program péče o vlka obecného, který, mimo jiné, řeší i systém podpor chovatelů hospodářských zvířat. Jedná se o tato hlavní opatření:

- 1) podpora preventivních opatření na ochranu hospodářských zvířat před útoky vlka obecného (preventivní opatření jsou definována Standardem péče o přírodu a krajinu Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkými šelmy)
- 2) náhrada újmy za ztížené zemědělské hospodaření (§ 58 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny) v oblastech opakovaného výskytu vlka obecného (novela vyhlášky č. 432/2005 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření)
- 3) systém náhrady přímých škod vlkem na hospodářských zvířatech (novela zákona č. 115/2000 Sb. o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy)

Tento průvodce slouží k seznámení s postupem k získání podpory dle bodu 1), resp. k získání dotace na preventivní zabezpečení hospodářských zvířat před útoky vlka obecného (resp. i medvěda hnědého a rysa ostrovida).

Obsah

1. Jaká opatření jsou podporována?	2
2. Jaký má podpora charakter?	2
3. Podání žádosti	3
4. Hodnocení žádosti a vydání rozhodnutí	4
5. Realizace projektu a kontrola výstupů realizace projektu	4
6. Udržitelnost	4
7. Seznam zkratk.....	4
8. Seznam příloh průvodce.....	5

1. Jaká opatření jsou podporována?

Předmětem podpory z Operačního programu životní prostředí (OPŽP) je poskytnout chovatelům hospodářských zvířat prostředky na realizaci opatření k ochraně před útoky velkých šelem v oblasti opakovaného výskytu vlka obecného. Oblast opakovaného výskytu vlka obecného vymezuje AOPK ČR jako mapovou vrstvu¹ na základě interpretovaných dat o výskytu vlka a útocích na hospodářská zvířata (viz Příloha 2). Ochrany pasených zvířat před útoky velkých šelem lze dosáhnout kombinací různých typů opatření, jsou popsány a definovány ve Standardu péče o přírodu a krajinu E 02 006 Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem² (viz Příloha 3), z něhož vychází i stanovení specifických způsobilých výdajů pro projekty na ochranu před škodami způsobenými zvláště chráněnými druhy velkých šelem dle Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v Operačním programu Životní prostředí pro období 2021 – 2027 (PrŽaP)³. Jedná se zejména o různé typy technického zabezpečení pasených zvířat (oplocení), zařízení pro nocování (košáry), či pořízení psa pasteveckého plemene.

2. Jaký má podpora charakter?

Administraci většiny žádostí preventivních opatření provádí Státní fond životního prostředí České republiky (dále jen „SFŽP ČR“). Ve výjimečném případě, kdy se na žadatele nevztahuje veřejná podpora (také *de minimis*), resp. žadatel nepodniká v zemědělské prvovýrobě a jde o projekt do výše 200 000 EUR celkových výdajů (dále jen „CV“), administruje a financuje projekt přímo Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „AOPK ČR“) – postup viz Příloha 1 tohoto průvodce.

Projekty do výše 200 000 EUR CV se administrují skrze zjednodušené metody vykazování, žádosti s CV nad 200 000 EUR se proplácí dle skutečných nákladů.

Schema hlavního rozdělení projektů na podporu preventivních opatření před útoky velkých šelem



¹ K dispozici na <https://mapy.nature.cz>, podklady pro externí žadatele – výskyt vlka

² K dispozici na <https://nature.cz/web/cz/standarty-pece-o-prirodu-a-krajinu>, standardy řady E (speciální opatření druhové ochrany)

³ <https://opzp.cz/dokumenty/>

Zjednodušené metody vykazování (dále jen „ZMV“) výdajů jsou novou metodou pro výpočet způsobilých nákladů projektu oproti metodě skutečně vzniklých nákladů. Žadatel žádá o jednorázovou částku na přímé realizační výdaje vypočtenou na základě platných nákladů obvyklých opatření⁴ (dále jen „NOO“). K jednorázové částce dle NOO se připočítává způsobilé DPH (pokud na něj má žadatel nárok). Nepřímé náklady (např. projektová dokumentace, náklady na výběr dodavatele, stavební povolení, aj.) jsou hrazeny u projektů, na které se nevztahuje veřejná podpora a projektů s VP de minimis paušální sazbou bez jejich dokladování. U projektů, na které se vztahuje notifikovaná veřejná podpora dle skutečných výdajů na základě doložených účetních dokladů.

V případě ZMV na takto vypočtenou výši podpory (pomocí NOO) má příjemce, po splnění všech podmínek, nárok, bez ohledu na reálné náklady na realizaci projektu. Příjemce dotace není povinen dokládat poskytovateli dotace skutečné výdaje na základě finančních dokladů. Příjemce má možnost realizovat opatření svépomocí i dodavatelsky. Pokud realizuje opatření dodavatelsky, stává se přeneseným veřejným zadavatelem, nepředkládá však poskytovateli dotace ke kontrole doklady k veřejným zakázkám.

Podrobné schéma zařazení projektu do správné výzvy a metoda financování je uvedena ve Schématu pro žadatele uveřejněného u 33. výzvy OPŽP.

3. Podání žádosti

Ve většině případů žadatelů půjde o projekt vykazující znaky veřejné podpory. Takovéto žádosti se podávají SFŽP ČR do vyhlášených výzev na daný cíl podpory.

Výzvy jsou vyhlášeny na webu Operačního programu Životní prostředí (www.opzp.cz), publikovány také na webu dotace.nature.cz a webu www.navratvlku.cz. V textu výzvy jsou vždy specifikovány podporované aktivity, oprávnění žadatelé, termín nejzazšího podání žádosti o dotaci, alokace (rozpočet) výzvy a podmínky přidělení dotace. Výzvy jsou průběžné, nesoutěžní (dotace je tedy přidělována žádostem, které úspěšně prošly hodnocením, chronologicky (podle data a času podání) až do vyčerpání alokace).

Žádost se podává elektronicky prostřednictvím portálu ISKP21+. Žadatel se musí nejprve zaregistrovat na internetových stránkách portálu <https://iskp21.mssf.cz>. Při podání žádosti musí mít žadatel zajištěný elektronický podpis. Procesem podání žádosti provádí Uživatelská příručka ISKP21+ (<https://opzp.cz/dokumenty/navod-pro-zadost-o-podporu-v-is-kp21/>).

Součástí žádosti, vyplňované v ISKP21+, jsou povinné podklady, které obsahují popis navržených opatření, rozpis nákladů či doložení potřebných vyjádření a souhlasů atd. V případě neúplnosti žádosti, kdy některé podklady chybí, jsou žadatelé vyzváni k jejich doplnění. Soupis povinných podkladů je uveden v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory (dále jen „PrŽaP“) v kapitole E.

Zásadní přílohou je závazný odborný posudek AOPK ČR. Na jeho zpracování má AOPK ČR lhůtu 60 kalendářních dnů. Doporučujeme o něj tedy požádat s dostatečným předstihem před podáním žádosti.

⁴ https://www.mzp.cz/cz/naklady_obvyklych_opatreni_mzp

4. Hodnocení žádosti a vydání rozhodnutí

Po podání žádosti v systému ISKP 21+ probíhá kontrola žádosti. Hodnocení provádí pracovníci SFŽP ČR, stejně jako následnou administraci žádosti.

Kritéria pro formální kontrolu a kontrolu přijatelnosti jsou uvedena v PrŽaP.

U projektů nad 200 000 EUR CV musí být součástí přiložené projektové dokumentace položkový rozpočet specifikující použitý materiál a vykonané práce. Tento rozpočet je porovnáván s položkami z Nákladů obvyklých opatření MŽP (NOO). Při kontrole jsou porovnávány celkové náklady projektu s celkovými náklady dle NOO. Kontrolní rozpočet z NOO vzniká použitím jednotek množství z rozpočtu a cenových položek z NOO. Rozpočet projektu musí dosahovat maximálně 100 % v porovnání s celkovými náklady dle NOO. Pokud tuto hranici překračuje, je projekt nepřijatelný a je vyloučen z dalšího hodnocení.

Projekty do 200 000 EUR jsou administrovány skrze ZMV a žadatel žádá o jednorázovou částku na přímé realizační výdaje vypočtenou na základě platných NOO MŽP.

Pokud žádost projde úspěšně všemi fázemi hodnocení, je žadateli vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD). RoPD nabývá platnosti dnem podepsání ředitelem odboru Fondů EU MŽP, účinnosti nabývá dnem doručení žadateli. Příjemce dotace je povinen se řídit ustanoveními danými RoPD.

5. Realizace projektu a kontrola výstupů realizace projektu

Projekt je realizován podle schválené projektové dokumentace a dalších příloh žádosti o dotaci, nastavených hodnot indikátorů, harmonogramu a dle dalších podmínek stanovených v RoPD.

Po dokončení realizace projektu žadatel zpracuje Zprávu o realizaci (dále jen „ZoR“) a Žádost o platbu (dále jen „ŽoP“) včetně povinných příloh dle vzorů a zašle je prostřednictvím IS KP21+ na SFŽP. SFŽP vyzve AOPK ČR k provedení kontroly v terénu, ověření splnění účelu projektu (v případě projektů nad 200 000 EUR AOPK ČR zpracuje Stanovisko k Závěrečné zprávě o realizaci (dále jen „ZZoR“), u projektů do 200 000 EUR zpracuje AOPK ČR Záznam z ověření výstupu projektu). Po jejich kontrole a schválení SFŽP je příjemci vyplacena podpora.

6. Udržitelnost

Udržitelnost projektu je ve všech typech opatření stanovena na 5 let od ukončení realizace projektu. U opatření stavebního charakteru je udržitelnost projektu 10 let.

7. Seznam zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

CV – celkové náklady

ELF – elektronický formulář

JDP – Jednotný dotační portál

MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NOO – náklady obvyklých opatření
NZV – nezpůsobilé výdaje
PoV – podnik v obtížích
RoPD – Rozhodnutí o poskytnutí dotace
PrŽaP – Pravidla pro žadatele a příjemce podpory
RP AOPK ČR – regionální pracoviště AOPK ČR
SFŽP ČR - Státní fond životního prostředí České republiky
VP – veřejná podpora
ZMV – zjednodušené metody vykazování
ZoR – Zpráva o realizaci projektu
ZZoR – Závěrečná zpráva o realizaci
ŽoP – Žádost o platbu

8. Seznam příloh průvodce

Příloha 1: Administrace podpor v rámci Projektového schématu AOPK ČR pro žadatele mimo režim veřejné podpory a projekty do výše 200 000 EUR celkových výdajů.

Příloha 2: Mapa opakovaného výskytu vlka

Příloha 3: Standard PPK E 02 006 Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem (revize 2022)

Příloha 1: Administrace podpor v rámci Projektového schématu AOPK ČR pro žadatele mimo režim veřejné podpory a projekty do výše 200 000 EUR celkových výdajů

Veškeré informace o průběhu administrace projektů a zjednodušených metodách vykazování naleznete v Příručce Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky pro Operační program Životní prostředí 2021–2027, zjednodušené metody vykazování v Projektovém schématu AOPK ČR (v sekci Dokumenty proklikem z odkazu <https://nature.cz/web/dotace/opzp-v-prs-aopk-cr>, dále jen „Příručka AOPK ČR“). AOPK ČR přijímá žádosti podávané prostřednictvím Jednotného dotačního portálu (dále jen „JDP“).

1. Vytvoření rozpočtu

V elektronickém formuláři (ELF) na stránkách <https://rozpocet.nature.cz/> vyplní žadatel rozpočet ještě před registrací žádosti do JDP.

Žadatel vygeneruje **finalizovaný rozpočet** ve formátu .pdf, který je povinnou přílohou žádosti o dotaci a na jeho základě je stanovena výše celkových i způsobilých nákladů.

Formulář rozpočtu žadatel vloží jako jednu z povinných příloh do JDP při registraci žádosti.

Z vygenerovaného rozpočtu žadatel přepíše do JDP celkové výdaje (Celkové výdaje projektu se rovnají součtu jednorázové částky dle NOO včetně DPH, nepřímých nákladů a případných ostatních nezpůsobilých výdajů /dále jen „NZV“/, které se přímo týkají projektu. Tyto celkové výdaje nesmí přesáhnout částku 200 000 EUR) a celkové způsobilé výdaje dle jednotlivých podaktivit a na zvláštní řádek NZV ostatní, pokud jsou v projektu obsaženy. V JDP je následně automaticky vypočítána částka dotace podle procentní míry podpory jednotlivých realizovaných podaktivit. Celková vypočtená částka je konečná.

2. Výzvy

Na webu AOPK ČR a v JDP bude vyhlášena výzva AOPK ČR pro konečné příjemce. Ve výzvě budou specifikováni oprávnění příjemci dotace, termín nejzazšího podání žádosti o dotaci, alokace (rozpočet výzvy) a podmínky přidělení dotace. Oprávnění příjemci dotace jednotlivých typů opatření včetně výše dotace jsou uvedeni v příloze č. 1 Příručky AOPK ČR.

Výzvy jsou výhradně průběžné. Žádosti mezi sebou nesoutěží a jsou schváleny po splnění stanovených podmínek specifikovaných vylučovacími kritérii až do vyčerpání alokace dané výzvy. Dotace je přidělována žádostem, které úspěšně prošly hodnocením, chronologicky (podle data a času podání).

Žádosti jsou hodnoceny v měsíčních intervalech, rozhodné je datum doručení podepsané žádosti na AOPK ČR. Každý měsíc je pak stanoven Harmonogram administrace žádostí, přičemž lhůta pro vyhodnocení těchto žádostí je orientačně 90 pracovních dní.

3. Registrace a podání žádosti o dotaci

Žadatel zaregistruje žádost výhradně prostřednictvím JDP na webové adrese <https://isprofin.mfcr.cz/rispf>.

Žádost je považována za zaregistrovanou v JDP v momentě zmáčknutí tlačítka „Ano odeslat žádost.“

Všechny údaje zadávané při registraci žádosti jsou potřebné pro vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Žadatel po registraci žádosti vygeneruje její tiskovou verzi ve formátu .pdf. Ve lhůtě maximálně 5 pracovních dnů od registrace žádosti v JDP podepsanou tiskovou verzi žádosti doručí na příslušné regionální pracoviště AOPK ČR (dále jen RP AOPK ČR) a to včetně všech příloh požadovaných dle kap. B.3 a příloh 3 a 4 Příručky. Povinné přílohy dokládá k podání žádosti o dotaci musí být ve formátech definovaných u každé přílohy přímo v JDP.

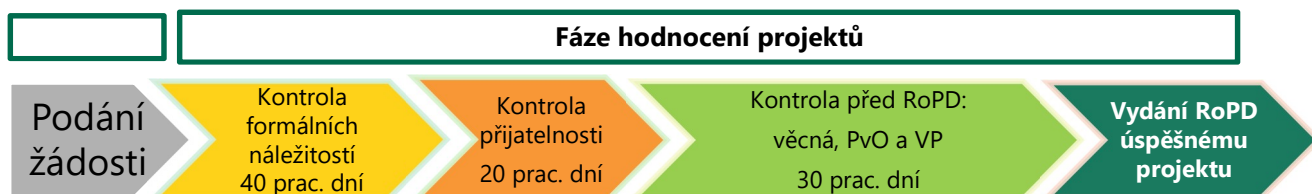
4. Hodnocení projektů

Celý proces hodnocení projektů se skládá ze tří fází. Po registraci žádosti v JDP a podání žádosti na příslušné RP AOPK ČR dochází v rámci první fáze ke kontrole formálních náležitostí (žádost je posuzována z hlediska řádného, kompletního a správného vyplnění formuláře žádosti a doložení všech požadovaných příloh), ve druhé fázi ke kontrole přijatelnosti (žádost je posuzována z hlediska splnění základních podmínek programu, finančních a legislativních předpokladů, podmínek výzvy a podmínek daných Příručkou) a pak následuje kontrola před rozhodnutím o poskytnutí dotace (v rámci věcné kontroly je na vzorku žádostí ověřeno jejich posouzení dle pravidel OPŽP). Tato třetí fáze hodnocení sestává z věcné kontroly, u relevantních žadatelů z hodnocení podniku v obtížích (PvO) a kontroly veřejné podpory (VP). Žádost může být vrácena k opravě nebo doplnění ohledně jednoho konkrétního nedostatku pouze jednou během všech tří fází kontrol. Žadatel má povinnost odstranit nedostatky uvedené ve vyzývacím dopise ve lhůtě 5 pracovních dnů. Lhůta začíná běžet následující den po doručení tohoto dopisu. Doplnění nesmí měnit základní hodnocené skutečnosti uvedené v předložené žádosti o dotaci a žadatel nesmí v žádosti provést neoprávněné změny, ke kterým nebyl projektovým manažerem vyzván. Po registraci opravy v JDP je třeba doručit na RP AOPK ČR i novou verzi tiskové žádosti opatřenou podpisem do 5 pracovních dnů od registrace žádosti.

5. Vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Pokud žádost projde úspěšně všemi fázemi hodnocení, je žadateli vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD). RoPD nabývá platnosti dnem podepsání poskytovatelem dotace, účinnosti nabývá dnem doručení žadateli. Příjemce dotace je povinen se řídit ustanoveními danými RoPD.

Schéma hodnocení projektů:



6. Realizace projektu

Projekt je realizován podle schválené projektové dokumentace a dalších příloh žádosti o dotace, nastavených hodnot indikátorů, harmonogramu a dle dalších podmínek stanovených v RoPD. V případě jakékoliv změny příjemce podpory podá Žádost o změnu. Pokud budou při kontrole projektu nalezeny neschválené závažné změny, bude zastaveno řízení a podpora nebude vyplacena.

Po dokončení realizace projektu žadatel zpracuje Žádost o platbu (dále jen „ŽoP“) a Zprávu o realizaci (dále jen „ZoR“) včetně povinných příloh dle vzorů, které jsou k dispozici na <https://dotace.nature.cz/opzp-v-prs-aopk-cr> a zašle na příslušné RP AOPK ČR. ŽoP a ZoR podává příjemce současně a to nejpozději do 30 kalendářních dní po termínu ukončení fyzické realizace projektu.

7. Ověření výstupů realizace projektu

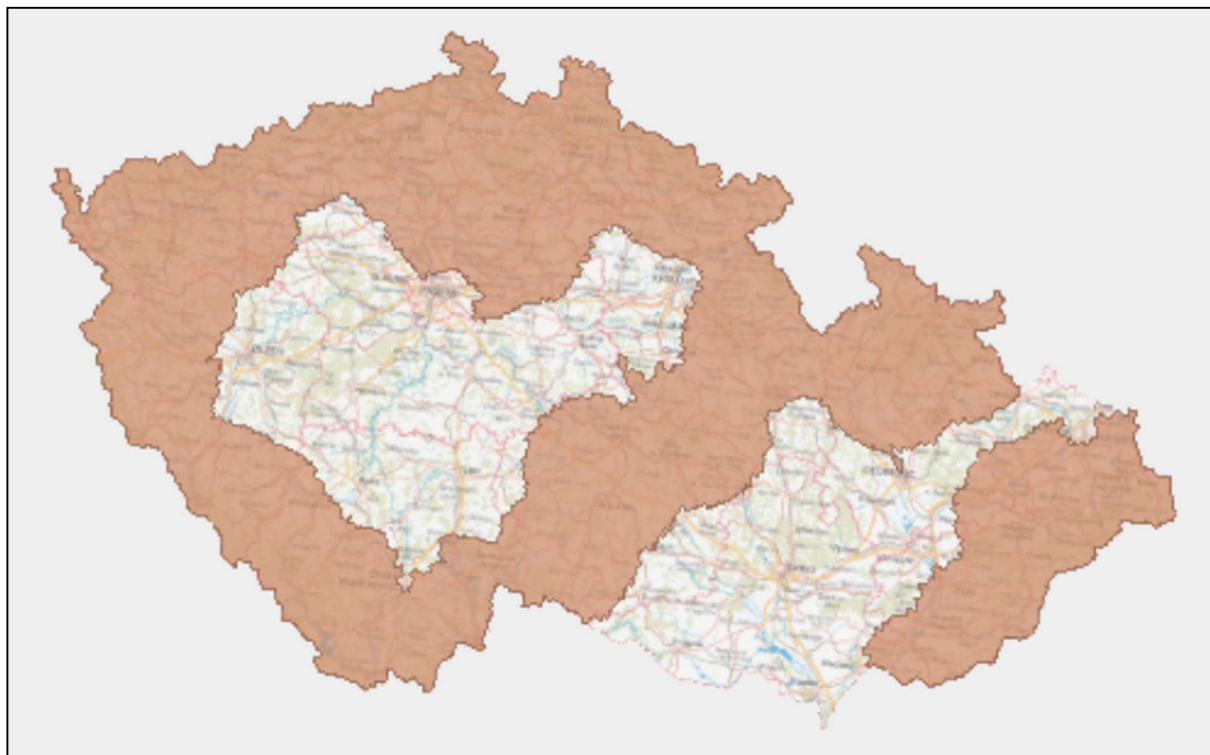
Po doručení ŽoP a ZoR projektový manažer RP AOPK ČR zkontroluje v terénu splnění účelu projektu (ověření jednotlivých opatření je popsána v Metodice ověření výstupů projektu, která je přílohou Příručky AOPK ČR) a vyplní tzv. Záznam o ověření výstupů projektu. Tyto tři dokumenty jsou podkladem pro proplacení finančních prostředků na účet příjemce. Běžně dojde k proplacení dotace do 40 pracovních dnů od podání Žádosti o platbu.

8. Udržitelnost

Udržitelnost projektu je ve všech typech opatření stanovena na 5 let, v případě stavebních projektů na 10 let.

Příloha 2 – Oblast opakovaného výskytu vlka

(viz <https://mapy.nature.cz> – odkaz Podklady pro externí žadatele – vrstva Výskyt vlka obecného)



Příloha 3 – Standard péče o přírodu a krajinu E 02 006 (II. Revize): Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem

ke stažení na: <https://www.navratvlku.cz/ke-stazeni/>

nebo na: <https://nature.cz/web/cz/platne-standardy> Standardy řady E, číslo 02 006

přímý odkaz: https://nature.cz/documents/20121/1200309/SPPK_E02-006_2023_standard_ochrana_hospodarskych_zvirat_2023.pdf/e32789e7-65ec-f18c-8cfa-ffd1f9cae4a8?t=1673942929499